

Nagyvárad Estilap

Főszerkesztő: MARTON MANÓ

Kiadóhivatal: Hegedűs Hirlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

Felelős szerkesztő: KATONA BELA

Bucico polgármester nyilatkozata a magyar nyelv használatáról Nagyvárad közigazgatásában

Egymásután érkeznek Erdély különböző városaiból a hírek, amelyek arról szólnak, hogy a Magyar Párt és liberális párt megegyezésének következtében a magyar nyelv használata a közigazgatás területére visszafért. Erről a tényről egyes városok polgármesterei rendeletet is adtak ki. Nagyváradon ezideig még nem jelent meg a magyar nyelvhasználatra vonatkozó rendelet, ellenben a Magyar Párt tegnapi gyűlésén dr. Bucico Koriolán polgármester beszéde végén a nyelv használatával kapcsolatban a következő kijelentést tette:

— Ha a magyar nyelvnek közigazgatási használatáról beszélék, előre bocsájtom, hogy jóllehet Nagyvárad város közigazgatásába a román nyelv vezetett be, számtalan magyar nyelvű beadvány érkezett, valamennyit kiattak és elintéztük.

— Kijelentem, hogy a magyar nyelvű beadványok a jövőben is hasonló elbánásban részesülnek, vagyis azt, amit Arad, Temesvár, Kolozsvár megadtak, legalább annyit Nagyvárad város közigazgatása is meg fog adni.

A gyűlés befejeztével az Estilap munkatársa megkérdezte a polgármestert, mikor adja ki a magyar nyelvhasználatra vonatkozó rendeletet? A

kérdésre dr. Bucico Koriolán polgármester a következő kijelentést tette:

— A Magyar Párt tegnapi gyűlésén megtettem a ma-

gyar nyelvhasználatra vonatkozó kijelentésem. Ez a kijelentés, ha úgy tetszik, rendeletszámba is mehet. Ennél többre nincs szükség. Amint mondtam, a múltban is elfogadtunk magyar beadványokat, a jövőben is elfogadjuk azokat fogadni. Minek ráklámhajhászó rendelet, ha egy rendszer további fenntartásáról van szó?

Mától kezdve éjjel egy órákor lesz záróra Nagyváradon

A választási napokra szóló intézkedéstől függetlenül a divízió parancsnokságának rendeletére ma estétől kezdve új záróra-rendelet lép életbe. Avendéglok és korcsmák éjjel 12 órákor, a kávéházak éjjel egy órákor kötelesek bezárni. A katonai parancsnokság rendelkezése úgy szól, hogy az új záróra rendszer további intézkedésig permanensen érvényben marad.

Bethlen magyar miniszterelnök cikke egy angol lapban a frankhamisításról

— Az Estilap eredeti távirata —

Londonból jelentik: A The Banker című közgazdasági lap legújabb száma hosszabb cikket közöl Bethlen István gróf magyar miniszterelnök tollából. A cikk rámutat arra, hogy legutóbb egyike-jüleg Magyarországon, Portugáliában, Jugoszláviában és Németországban fedeztek fel pénzhamisítást. Amíg azonban az európai sajtó nyugodt közömbösséggel adott hírt más országokbeli hamisításokról, addig a magyar frankügylet rettentő eseményként festeték le és Magyarországot példátlan szidalmak céltáblájává tették. Részletesen foglalkozik Bethlen gróf cikke a frankügy szerepével és rámutat, hogy egyrésztük

jól előre felkészült és büns nyereségét földirtokban helyezte el. Az ilyenek aligha gondoltak politika célokra. A magyar hatóságok mihelyt az ügy kiderült, kérésre szigorral léptek fel a bűnösökkel szemben, tekintet nélkül azoknak állására és rangjára. Az ügy rövidesen a bíróság elé kerül és az a törvény teljes szigorát ítélkezik a bűnösökön.

— A Magyarország elleni sajjahadjarat — írja aztán Bethlen gróf — mindenáron politikát akar belevinni a bűnügybe, hogy politikai fegyvert kovácsoljon Magyarország ellen. A magyar kormány a békekötés óta nagy erőfeszítéssel igyekezett a békeszerződésekből eredő kérdéseket rendezni. A Duna völgyében azonban minden igyekeztünk ellenére sem állt helyre a béke. A pénzhamisítás esete igazolta, hogy a magyar kormánynak ama törekvése, amely a magyar területnek a béke és az igazság szellemében való fejlesztésére irányult, eredménytelen maradt. A Magyarország elleni sajjahadjarat mutatja, hogy a békeszerződések ellenére némelyik szomszéd politikáját nem a jóakarat hevíti. A magyar közvélemény egyhangúan elítéli a pénzhamisítót, de mélyen felháborodott a Magyarország ellen irányuló gyalázkodásokon.

Nagyvárad évfolyamok

Magyar korona	302	ár	305	—	penz
Dollár	23250	—	23350	—	—
Cseh korona	692	—	695	—	—
Svájc frank	4505	—	4515	—	—
Oszták shilling	3280	—	3385	—	—
Francia frank	850	—	860	—	—
Angol font	1139	—	1142	—	—

A mai zürichi nyitás

BUKAREST 22250

BERLIN . . 12360 — PARIS 1890 —
NEW-YORK 51937 PRAGA 1537 —
LONDON . . 252575 B. PEST . . 72 —
BÉCS . . 7305 —

A rendőrség intézkedései a választások napjaira

A város nyugalmanak és rendjének biztosítása érdekében a rendőrprefektúra ma a következő rendeletet adta ki:

1. Folyó hó 19-én minden előadás, akármi formájú természetű, szünetelni fog.

2. A korcsmákat f. hó 18-tól f. hó 20-án 6 óráig zárva kell tartani.

3. Folyó hó 19-én az éttermek csakis az étkezés idején lehetnek nyitva és pedig 12 órától 2 óráig, és 7-től 10-ig. Ugy a déli, mint az esti étkezés idején nem lehet többet, mint egy negyedliter bort, vagy egy üveg sört felszolgálni személyenként. Minden más szesz ital tilos.

4. Folyó hó 19-én a kávéházakat nyitva kell tartani, de alkoholos italokat felszolgálni nem lehet.

A horvátok ismét önkormányzatot követelnek

Vihar a jugoszláv parlamentben

— Az Estilap eredeti távirata —

Bécsből jelentik: A szkoziában Trumbics volt jugoszláv külügyminiszter az egész horvát nép nevében követelte az alkotmány revízióját, amely lehetővé teszi a föderalizmus keresztülvételét, önálló horvát parlament (sábort), a horvát báni méltóság visszaállítását és követelte végül, hogy Jugoszlávia öt országrészek: Szerbiának, Montenegró-

nak, Boszniának, Szlovénának és Horvátországnak messzemenő autonómiát adjanak.

Trumbicsot e követeléseiről élesen megtilmáda Radics István jelenlegi kultuszminiszter — aki különben nemrég maga is ezeket az elveket hangoztatta. Olyan nagy vihar tört ki, hogy az ülést fel kellett függeszteni.

Választani

nehéz, hogy a két film
közül melyik jobb, a

Boitrány

a főszerepben: Glória
Swanson, Rod La Rocqua
vagy

Kvítiek vagyunk

Lubisch Ernő rendezése.

A főszerepben: Monte Blue,
Marie Prevost és Florence Vidor

Mindkettőt ma, csütörtökön
5, 7 és 9 órákor
mutatja be a

Dorian filmszínház

16 felvonásos kelles műsor.

Repriz Dorian-filmek!

HIREK

Ma lesz Victor Eftimiu legújabb drámájának váradi román bemutatója

Ma, csütörtökön este mutatja be Nagyvárad színházában a bukaresti Teatrul National drámai együttese a legnagyobb élő román írónak, Victor Eftimiu-nak klasszikus felépítésű drámáját: a Mestaru! Manolét. A Kömives Kelemen gyönyörűséges népmondájának román variációja Manole mester tragikus históriája. A darab női főszerepét az illusztris író ragyogó tehetségű felesége: Agepsina Macri játssza. Jelen lesz az előadáson Victor Eftimiu is.

* Páratlan érdeklődés nyilvánul meg a Gutenberg Dalkör e hó 21-iki művészi hangversenye iránt, amely a Kath. Körcben délután 5 órai kezdettel tartatik meg. Zenei életünk kiválóságai lépnek fel ez alkalommal disztigvált műsor keretében. Fellépnek: K. Baranyay Jolán kamarazenekező, V. Poliermann Aranka hegedűművész, Mandel Ilonka, Fischer Margit, Laszczik Ernő, Guttmann Miklós, Waldmann Emil. Ezenkívül a Gutenberg Dalkör két klasszikus dalművet fog előadni zene kísérettel. Az impozánsnak ígérkező hangversenyre mérsékelt belépődíjak lesznek, hogy mindenkinek lehetővé tegyék a ritka zenei élvezetet nyújtó hangversenyen való megjelensét.

* Felhívás Erdély íróihoz és zeneszerzőihez. Az ország egyetlen bibliográfiái folyóirata, a negy nyelven megjelenő „Ex libris”, amely a világirodalom összes komoly irodalmi és tudományos újdonságainak ismertetését havonta közli, programmba vette azt is, hogy az erdélyi irodalom minden megnyilvánulását hűen regisztrálja. E célból az „Ex libris” felhívja Erdély összes íróit és zeneszerzőit; szíveskedjenek minden egyes munkájuk pontos címét, kiadóját, árát és rövid tartalmi ismertetését az „Ex libris” folyóirattal (kiadóhivatal: Lepage könyvkereskedés Cluj-Kolozsvár) közölni,

hogy az „Ex libris” magyar irodalmi része az erdélyi irodalomnak is mindenkor hű tükre legyen.

* **Hogy néznek ki a szavazó urnák?** Ma délelőtt szállították be a városházára a külön célra megrendelt választási szavazó urnákat. Az egy méter széles, fél méter magas fából készült alkotmány dupla tetővel és kettős lakattal van lezárva. A városházán ügyesbajos dolgaikat végző emberek kíváncsian álltak meg a nem épen csinos szavazó urnák előtt.

* **A nagyvárad zsidó joghallgatók teadélutánja.** A nagyvárad zsidó jogakadémiai hallgatók f. hó 21-én, vasárnap délután a Kereskedelmi Csarnok termében táncos és majonggal egybekötött teadélután rendeznek. A mulatság tiszta társadalmát a nagyvárad zsidó jogakadémia zsidó hallgatói részére fenntartott mensa kiadásainak fedezésére fogják fordítani. Erre a célra való tekintettel, amely hozzájuttatja a vidéki zsidó fiatalságot ahhoz, hogy főiskolai tanulmányait folytathassa, a rendező bizottság felkéri a város egész zsidó társadalmát, hogy minél nagyobb számban vegyen részt a teadélutánon, hozzásegítve így is a zsidóságot ahhoz, hogy magának tudományosan képzett osztályt nevelhessen. Különben a teadélután sikerét, amely iránt már most igen nagy érdeklődés mutatkozik, eleve biztosítja az a körülmény, hogy a háziasszonyi tisztet a legközismertebb nagyvárad zsidó úriasszonyok fogják ellátni. A zenét az Elite kávéház teljes zenekara fogja szolgáltatni.

* **A NAC teaestélye.** A Nagyvárad Athletikai Club február 20-án, szombat este 9 órákor a Palace-étterem összes helyiségeiben táncos egybekötött zártkörű teaestélyt rendez.

* **Elgázolta a tejeskocsi.** Súlyosabb természetű baleset történt tegnap délután Nagyváradon. Lövenstein Lőrinc 8 esztendő kisfia több pajtásával a Szent Anna-utcán játszadozott. Futkározás közben egy arra haladó tejes kocsi elütötte a gyereket, aki súlyos belső sérüléseken kívül bal lábsontörést szenvedett. A tejes kocsi gazdájával együtt elvágatott. A szerencsétlenül járt gyermeket a mentők szállították be a kórházban.

* **Engem szeress.** Földi Mihály vígjátékának nagyszerű dalai, zenéjét szerette Balázs Árpád, ára 90 lei. Kapható a Hegedüs Hirlapiroda zenemű osztályában.

Szeptől, májigot AGI krém elmulaszt

Pénteken

Isten hozott

MALEC

az Apollóban.

* **Jelentkezzenek a gépkocsi és bicikli tulajdonosok.** A nagyvárad államrendőrség közlekedésügyi ügyosztálya felhívja az összes autó és kerékpártulajdonosokat, hogy forgalmi számuk kiváltása végett hétfőtől kezdve jelenjenek meg a II. emelet 8. számú szobában.

* **A Szociális Nővérek nagyvárad társulata** ma, február 18-án délután fél 7 órákor kezd meg a nők társadalmi hivatásáról szóló sorozatos előadását a Katolikus Kör Szent László-termében. Horváth Árpádné, a Biharmegyei Katolikus Nőegylet elnöknője megnyitó beszédet mond. Csáthy Adél missziós nővér a nő társadalmi helyzetéről tart előadást, míg Szilágyi Dózsa premontrai tanár a nő lelki világáról és szociális működéséről fog beszélni. A belépés díjtalan, de a rendezés költségeire önkéntes adományokat kérnek.

* **Sikkasztással vádolják a volt velencei cigányvajdát.** A várad-velencei cigánytelepnek izgalmaiban bővelkedő szenzációja akadt mára. Arról van szó ugyanis, hogy a legutóbbi választáson kisebbségben maradt Lakatos Mihály cigányvajda ellen az új rezsim vezetősége sikkasztás címén följelentést adott be a rendőrség büntügyi osztályán. A more-k birodalmában nagy érdeklődéssel néznek a vizsgálat lefolytatása elé, amely — lévén sikkasztásról szó — példátlanul áll a cigány-nemzetiség történetében.

* **Nagyszabásu razzia Nagyváradon.** A nagyvárad államrendőrség, az állambiztonsági hivatalal karöltve nagyszabásu razzia rendezett az elmúlt éjszaka az egész város területén. A razzia során — amely igen eredményteljes volt — rengeteg előállítás történt. Köztük több olvannak, akiknek igazoltatása egész napon át tartott.

* **A Mötely, a mai idők legaktuálisabb darabja,** amelyet mindenkinek meg kell nézni. — Szinre kerül vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel a színházban a munkásműködvelő gárda legjobb tagjainak a felléptével. — Jegyek a színházi pénztárnál, az új Munkásotthonban és Megaj és Lászlónál válthatók.

Az Orlov, Miami, Anna bá, Alexandra, Dolly, Frasquita operettek, Rózsavölgyi, Bárd, Moravety-albumokat és a legújabb textrokat kölcsönveheti a Hegedüs Hirlapiroda kölcsönközfalárából.

x FRASQUITA komplett operettje 140 lei a Hegedüs Hirlapiroda zenemű osztályában.

Mielőtt kottát vásárol, nézze meg előbb a Hegedüs Hirlapiroda kölcsönzeneműkatalógusát

* **A Vogue, Feminai és Dame** februári számai szenzációs divattartalmuak. Ára: 90, 70 és 100 lei a Hegedüs Hirlapirodában.

Apolló mozgósínház

Ma, utoljára
Atlantic sláger I

A társadalom kitalasztolija

Amerikai társadalmi dráma
7 felvonásban.

Egy hollywoodi moziszepeég élet- története

Pénteken

álta ános közkívánatra

Isten hozott!

a legszenzációsabb Malec
vigjáték 6 felvonásban

* **UNDERWOOD a világ leg-
tökéletesebb írógépe. I.**

Heyman szinkör

Ma, csütörtökön 5, 7, 9-kor

Amor hercegnője

Eletkép 7 nagy felvonásban.

Főszerepben: OLGA CEHOVA.

Gyönyörű toleltet
Rokokko jelmezek és felvonulások
Nagyszerű rendezés

Jón Jón

Paskai két élete

Hatalmas, grandiózus film,
Számozott helyek.

Házhelyek eladók

Strada Füzes-utca és Fácansoron. Rendkívül olcsó árak és kedvező fizetési feltételek

2131

Ertekezhetni Topsálnál Str.
Lázár Gy. 20. (v. Uri-utca) 56.

Vasárnap délelőtt
fél 11 órákor

Pat és Patachon
és Malec
gyermekmatiné
az Apollóban.

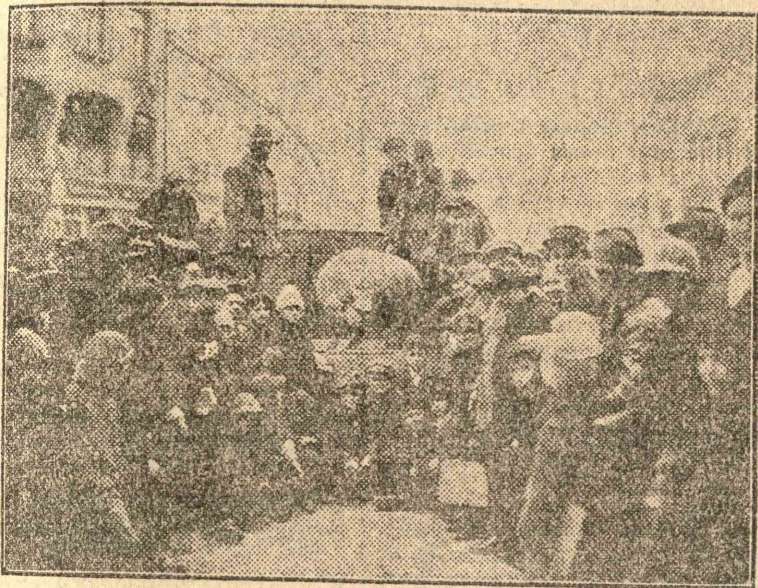
Disznó helyett macesz

Tréfás bonyodalmak az Estilap harmadik nyereménytárgya körül

Kétségtelen, hogy a Nagyvárad Estilap eddigi sorsolásai közül a legnagyobb érdeklődés a két mázsás disznó iránt nyilvánult. Szerda délután, mint arról már beszámoltunk, az Apolló mozi nézőterén hatalmas tömeg gyülekezett, hogy a szerencsét jelentő nyereménytárgy sorsolásán részt vehessen. Soha nem tapasztalt izgalom fűtötte a mozi nézőterét és feszült csendben hirdette ki dr. P. o. a György királyi közjegyző a sorshúzás eredményét.

Eszerint az Estilap harmadik sorsolásának nyereménytárgyát, a két mázsás disznót és a hordó bort az 1854 számú sorsjegy tulajdonosa nyerte meg.

Többszöri felszólításra sem jelentkezett a helyszínen a sorsjegy szerencsés tulajdonosa és így a publikum ezirányú kíváncsisága nem nyerhetett kielégítést. Annál nagyobb érdeklődés mutatkozott az Apolló mozi előtti szekéren átvételre váró hízó iránt. A kíváncsiak egész tömege vette körül a kocsit és elmesé, vágyakozó megjegyzések röpködtek a szekéren bóbiskoló, lusta ártány felé.

A sorsolás eredményének híre gyorsan futott szét a városban. A Hegedűs Hirlapiroda kirakataira, valamint az Estilap árusítóbódéira hamarosan felröppentek a nyereményt hirdető plakátok és a kíváncsiak egész serege sorsjeggyel a kezében vizsgálta a nyerőszámot.

A délutáni órákban aztán megjelent az Estilap kiadóhivatalában a szerencsés nyerő, akivel ezúttal

Weisz Jenőnek hívnak, de rék asztalos mester és a Pável-utca 1. szám alatt van műhelye.

Annak rendje és módja szerint bemutatja a nyerő sorsjegyet. Már éppen át akarják neki adni a sertés átvételére jogosító utalványt, amikor váratlanul elhárító mozdulattal tesz.

— Vallásos zsidó vagyok én, mit csinálnék én egy disznóval? — mondja és a kiadóhivatal nem csekély csodálkozására nem veszi át az utalványt.

Ő inkább a sertés árát szeretné, vagy valamilyen más nyereményt. Hosszas tárgyalások után abban állapodik meg a kiadóhivatal a szerencsés nyerővel, akinek nem várt gondot okoz a nyeremény, hogy az Estilap egyik munká-

társa fel fogja őt keresni és valami elfogadható megoldást ajánl.

A Pável-utca 1. szám alatti asztalosműhelyben, amely a Weisz és Klein cég tulajdona, keressük fel a „szerencsés” Weisz Jenőt. Weisz ur a gyalupad előtt fogadott bennünket és érkezésünkre leoldotta a köfényt.

— A disznó ügyében jöttünk — szólunk mosolyogva.

— Hát kérem szépen, a huzvét közeledik, nagyobb szükségem lenne nekem maceszre — mondja gondterhes arccal Weisz ur.

— Hogyan tudta meg, hogy Ön a szerencsés nyerő?

— Délután felküdtem az inást, vegye meg az Estilapot, hátha megnyertem a disznót.

A lap nem volt még az utcán, de jött lelkesedve a gyerek, hogy a plakáton olvasta a nyerőszámot: 1854. Megnéztem az egyik sorsjegyet — mert kettő van, én itt a műhelyben, feleségem pedig otthon vásárolja minden nap az Estilapot — hát látom, hogy én nyertem meg a disznót. A többi már tetszik tudni.

Ezután elmondja Weisz ur, hogy ő már régi olvasója a lapnak és szorgalmasan gyűjti a sorsjegyeket, mert a 30.000 lejes nyereményt akarja megnyerni.

Hosszas beszélgetés után Weisz ur, aki rituális férfiú, mégis kijelenti, hogy átveszi a disznót és el fogja adni, majd az árából csap egy rendes husvétot.

— Igen ám, de a 100 liter bort ide kell szállítani a műhelybe, hogy nekünk is legyen valami hasznunk a sorsolásból — mondja a műhelyben foglalatostkodó egyik munkás, amibe Weisz ur beleegyezik. Így a kősernek aligha mondható nyeremény egy jámbor váradai zsidó husvétját édesíti meg, a szerencsére pedig a munkásai isznak áldomást.

A disznó sorsolása körül még egy érdekes epizód játszódott le, amelyet, miután már a szerencsés nyerő jelentkezett érdekesnek tartjuk elmondani.

A sorsolás előtti napon nagy tömegekben jelentkeztek sorsjegyet a kiadóhivatalban az Estilap olvasói. Estefelé beállt egy szegényesen öltözött ember, átnyújtja az összegyűjtött példányokat és kéri, hogy számára az 1854 számú sorsjegyet adják ki.

A sorsjegyet kiszolgáltató kisasszony készségesen áll olvasónk rendelkezésére, azonban sajnálattal közli, hogy ezt a számot már kiadták másnak, aki több sorsjegyet vett át és a sorsjegytömb különböző részeiből szedték össze a számokat nehogy folytatolagosak legyenek. Olvasónk megvárja a fületövét, aztán fejcsóválva mondja:

— Ejnye pedig megálmodtam, hogy ez a szám nyeri a disznót, aztán kissé huzódózva, átvesz egy másik sorsjegyet.

Amikor az illető távozott a kiadóhivatalból, az Estilap egyik munkatársa kuriózumképen feljegyezte a kívánt számot és ime, — mint a sorsolás eredménye bizonyítja, az álom valóra vált, ha annak beteljesülése másnak is okozott örömet.

Ez azonban ne aggassa olvasónkat, kívánjuk neki, álmondja meg a 30.000 lejes főnyeremény nyerőszámát és idejében jelentkezze a kiadóhivatalban, hogy el ne vihesse előle a nyerősorsjegyet!

Most következnek a divatöltöny

az Estilap legértékesebb nyereménye. Valódi angol szövetből, mérték és rendelés szerint készíti a Hackmayer férfidivat áruháza.

Ma már a negyedik sorsolási szám jelent meg.

Gyűjtse össze még az Estilap február 20, 21 és 23-ik számait is.

A hét sorsolási szám első oldalaival február 23-án hétfőn, február 24-én kedden és február 25-én szerdán jelentkeznek a kiadóhivatalban (Hegedűs Hirlapiroda), ahol megkapja a

negyedik ingyvensorsjegyet Húzás február 26-án, csütörtökön délután 12 órakor az Apolló moziban.

Az ötödik ajándéktárgy a teljes hálószoba butor, a legnagyobb szenzációja lesz ennek a sorsolási ciklusnak.

Vegyen részt minden sorsoláson,

mert csak így kaphatja meg a törzssorsjegyet, amellyel harmincezer lei főnyereményt nyerhet.

Sőt a törzssorsjegyet is tegye el, mert a jutalom-sorsolás után is szüksége lehet rá.

Az első sorsolási ciklus után még nagyobb meglepetések következnek.

Minden nap vegye meg az Estilapot és olvassa el figyelmesen.

Az Estilap minden egyes száma sorsjegy!

Budapesti vezérigazgató tragikus öngyilkossága

Megmérgezte magát, mert elhagyta a felesége

Budapestről jelentik: Megrendítő családi dráma történt tegnap Budapesten. Fekete Bátor 37 éves részvénytársasági vezérigazgatót holtan találták. Kinyitotta a gázcsapot és a kiömlő mérges gáz megölte. Fekete Bátor pár évvel ezelőtt nősült, de házassága boldogtalan volt. Állandó volt a

veszekedés a házastársak között, úgyannyira, hogy széjjel-váltak.

Fekete Bátor még mindig remélte, hogy az asszony visszatér hozzá, ez azonban nem következett be. Tegnap levelet írt barátainak, amelyben közli velük, hogy pár napra eltávozik Budapestről.

Levelet írt még feleségének és takarítónőjének, de ezeknek

már megírta az igazat, hogy öngyilkosságot követ el.

Tegnap délelőtt Fekete né kétségbe esve szaladt férje legénylakására, ahol az utóbbi időben lakott. Vele egyidejűleg érkezett meg a takarítónő, egy feltűnő szépségű fiatal asszony. Együttessen kinyitották az ajtót és borzalmas látvány tárult eléjük: Fekete Bátor

holtan feküdt a gázcsap előtt, a szobában még ott volt az éjszakai vacsora maradványa

és egy üres pezsgős üveg. Fekete né ingerült szavakkal fordult a takarítónőhöz és őt okolta férje öngyilkosságáért. A takarítónő sem hagyta magát és a két nő a megmerevedett és

eltorzult arcu halott előtt pár-
száz veszekedésbe kezdett.

Megjelent a rendőrség is és a hul-
lát elszállították a bonctani inté-

zetbe. Ugy Fekete Bátor, mint
felesége előkelő családból szá-
maznak és a szerencsétlen ember
öngyilkossága mély részvétet kel-

Démon

o o o

Furcsa, dekadens álomom volt az
éjjel. Azt álmodtam, hogy én va-
gyok Nagyváradon a legnagyobb
író. Az álmaim kimerítenek. Meg-
kínóznak, felőrlik minden ener-
giám. Mintha démon ellen vívnék
meddő harcokat. Nincs állj! Az
álom rohan velem a mélybe, ahon-
nan összezúzva, fáradtan ébredek.
Egyedül voltam. Körülöttem
csak a saját ismeretlen fiatal je-
lentékenyei nyüzsgöttek. Novel-
láim, verseim, kitalációim és
társadalmi riportjaim egymást föl-
váltva érkeztek nap-nap után, la-
pom előfizetői asztalára. Már évek
óta Szabó Dezső egyik novellájá-
ból tengettem nyomorult életem
met. Tudtam, hogy mily jelenték-
telen vagyok. Tudtam, hogy na-
meghalok, utánam csak diszes
gyászmenet és néhány koszoru kö-
vetkezik. De semmi több. Életem
egy volt a város szellemi perité-
riáján nagyranőtt presztizssemel.
Ragaszkodtam az életemhez, a
presztizsemhez, mint anya a gyer-
mekéhez. Talán azért, hogy to-
vább tartson e kínzó álom. Meny-
nyit szenvedtem. Ismertem önma-
gam. Csak álmban fordulhat elő
boldogtalanság ilyen tragédia. Örö-
kös rettegésben éltem. Hátha jön
egy vad, temperamentumos fiatal
író, aki belém lát, megutál, nevet-
ségessé tesz, elsöpör. Nem mer-
tem kezembe venni más ujságot,
csak amelyikben magam is dolgoz-
tam. És soha más cikket, mint a
magamét el nem olvastam. Halál-
félelem verejtéke gyöngyözött raj-
tam, ha valamelyik lap hasábjain
új névre öltött a szemem. Oh, hogy
is olvastam volna el a mások cik-
két? Belebetegettem volna, ha
újabb Zsolt Belák sarkantyupen-
gése üti meg a fületem. Élni akar-
tam. Nem dicsértem hát soha sen-
kit. Csak kicsinyeltem a mások
produkcióját, ismerve centrális
irányzatokat, amelyek a színház
előtti téren keresztezik egymást.
Mindig arra gondoltam, hogy elis-
merő szavammal lángra gyújtha-
tok közvetve vagy közvetlenül
egy ambíciót.

És mert tudtam azt, hogy meg-
jegyzéseim, amelyeket igyekvő
fiatal írókra vonatkozólag ejtek
az emberekben idővel határozott
véleménnyé szivódnak fel, igye-
keztem mások rosszalásával kidom-
borítani saját jelentőségemet. De a
félelmem sohasem szűn meg, csak
erősödött. Ha eszembe jutott, hogy
a kritika pecepartját, amelynek
bozótjaiban nagyságom soha senki
nem vitatta, szabályozni fogják: a
szégyen és féltékenység parazsa
lángolt fel impotenciám hamvá-
ban. Mit tegyek? Meglehetősen
nagy, bár értékekben egészen sze-
gényes munkásság vetette rám té-
nyét, amely nagy emberek hatal-
mas tüzfalán már egyszer elhasz-
nálódott. Ezt a kis világosságot
nem veheti el tőlem senki. Ez
mindig az enyém marad és ravasz
önadminisztrálással sokkal élén-
kebbnek tudtam feltüntetni. Mit
tegyek, hogy ezt a hamis fényt el
ne vegyék tőlem? Lassan elhatal-
masodott bennem a gondolat. És
mind gyérebben jelentek meg
unalmas cikkeim. Nem volt okom
pozitív aggodalomra és mégis fél-
tem. Üldözési mániává fajult kép-
zelődésem. Nem mertem az embe-
rek arcába nézni. Ha véletlenül

fölpillantottam, gunyos vigyorgást
láttam még a legkomolyabb arcon
is megvillanni. Kerülnöm kellett
az embereket. Elzárkóztam a vi-
lágól. Nem érintkeztem mással,
csak a legközvetlenebb hozzá-
tartozóimmal. Otthon ültem nap-
hosszat és a saját írásaimat olvas-
tam. Azt mondták rám, hogy kü-
lön vagyok, mint a legtöbb fran-
cia író. Oda jutottam, hogy ennek
a hasonlatnak sem tudtam már
örülni. Hiúságom parazsa elham-
vadt félelmem levegőtleniségében.
Féltékenységem, szégyenem, mint-
ha vetközni kezdtek volna, hogy
új ruhába öltözzenek s búcsút in-
senek fáradt lelkemnek. Összetör-
tem, testileg, lelkileg egyaránt. És
egyszer azon vettem észre magam,
hogy mohó pénzéhség ejtett rabul.
Már nem törődtem többé a pres-
tizssemel. Életem új irányba
szökött. Kimondott ponyvaregé-
nyeket kezdtem írni és megfizet-
tettem minden sort, amelyet tol-
lam sercegett végig papíron. A
korrupt írásnak nem is kerestem
fortélyait. Csak düljön a pénz.
Düljön a pénz éhes zsebeimbe. És
mindent, mindent elolvastam a la-
pokban, hogy a pénzszerezéshez
újabb ötleteket merítsek. És di-
csérni kezdtem a fiatalokat, hátha
szükségem lehet rájuk. És minden-
kit szerettem. És mindenki félt ró-
lam rosszat mondani, mert ha
megtudtam, hogy mit merészelt,
a Dögölj meg-be, amelynek
nagyváradai szerkesztője voltam,
mindent megírtam a feleségéről.
Azt mondták rám zseni vagyok,
akinek ezt is szabad...

Többre nem emlékszem. Az
ágyam előtt láttam a mindig ijedt
arcu német cselédet. Ébresztő szá-
vai még ott reszkettek a szoba le-
vegőjében.

— Elf uhr schon, junger Herr!

De nem tudtam megmozdítani a
tagjaimat. Az álom foszlányai vib-
ráltak bennem. Az ablakot kinyi-
tották és üde légáramlat érintette
az arcomat.

Miért kínóznak engem az ál-
mok? Miért nem tudok én soha
szépet álmodni? Nekem álomban
még sohasem volt szép szeretem,
csak rut; piszkos; dobott, aki már
senkinek sem kell. Miért vagyok
én az álmaimban zsuriu, zsaroló,
tehetségtelen stréber, hazárdjá-
tékos üreslelkű senki? Miért? So-
hasem emelt az álom ideálok kö-
zelébe. Csak gyötört és nem tud-
tam miért. Oh, talán ennek így
kell lenni. És nem álmodhatok
szépet, mert szándékom nemes és
itt élek Nagyváradon. Minden, amit
látok, ami körülöttem zúg, mint
élet, az rut és visszataszító. Seh-
hol egy vigasztaló nézés, amely ör-
ködni tudna álmaim fölött. Seh-
hol egy nemesen hajló görbület, ame-
lyen könnyű ébredésre hulláma-
nak keresztül. Törtetés, lázas küz-
delem az éles után és a mások
léte ellen.

Önzés, gög, féltékenység, ra-
vasz macskaszemek. Minde-
nütt, mindenütt ezek, amerre for-
dul a tekintetem. Kurtizánok so-
haját hallom pénzes gavallér után.
Mi édesítse meg hát rossz álmo-
mat? Talán ez a sóhaj? Ugy hi-
szem ez álmaim démona. Ez a só-
haj. Ugy hiszem az. (m. i.)

Színház

HETI MŰSOR:

Csütörtök délután fél 4-kor:
Anna bál operett újdonság kilen-
cedszer. Sorozat szám 74.

Csütörtök este: Román előadás.
Péntek: Legénybucsu operett rep-
riz, B bérlet. Sorozat szám 75.

Szombat délután fél 4-kor: Test-
őr repriz, mérsékelt helyárakkal.
Sorozat szám 76.

Szombat este: Engem szeress,
újdonság ötödször, Bura Sándor és
zenekara felleptével. Bérleten ki-
vül. Sorozat szám 77.

Vasárnap délelőtti: Métély.
munkáselekedés. Sorozat szám 62.

Vasárnap délután fél 3-kor:
Nagy nő, operett újdonság mérse-
kelt helyárakkal. Sorozat sz. 77.

Vasárnap délután fél 6-kor: Bla-
ha emlékünnepe, mérsékelt hely-
árakkal. Sorozat szám 79.

Vasárnap este: Anna bál, ope-
rett újdonság tízedszer, bérleten
kivül. Sorozat szám 80.

Hétfő: Legénybucsu repriz, A
bérlet. Sorozat szám 81.

A SZÍNHÁZI IRODA HIREI:

— A Legénybucsu reprize. Pént-
eken este érdekes operett repri-
ze lesz a színháznak, ekkor kerül
színpadra a Legénybucsu a legjobb
szereposztásban. Emlékeztet még
az a hatalmas nagysiker, amelyet
ez a gyönyörű muzsikája és eredeti
operett annak idején aratott és
amely sorozatos előadást biztosít
számára. A Legénybucsu rep-
rizét a közönség a legnagyobb
szimpátiával fogadja és egészen
bizonyos, hogy a repriznek pre-
mier sikere lesz. A Legénybucsu
hétfőn este A bérletben is színre
kerül.

— Engem szeress ötödször.
Szombaton este ötödször kerül
színpadra az őszinte sikert aratott
Földi vigiték, az Engem szeress,
melynek hangulatos jelenetei. Bu-
ra Sándor gyönyörű muzsikája, a
schraml zenekar humora, a szebb-
nél-szebb Balázs nóták elérték az
utat a közönség szívéhez. Az új
vigjátékban szerencsésen találko-
zik a humor és a szenimentaliz-
mus két olyan kelléke egy jó
szindarabnak, amely állandó és
nagy sikert biztosíthat számára.
Az engem szeress főszerepeit a
szombat esti előadáson is Grótné
Polgár Mariska, L. Hollós Juci,
Petróczy Aliz, Tóth Elek, Darvas,
Sós, Stoll, Tompos játsszák. A
szombat esti előadás bérletszüne-
tes.

— Testőr délután. Szombat dé-
lután fél 4-kor a rendkívül nagy
sikerrel felelevenített Molnár vig-
játék a Testőr kerül színre Jósika
Micivel, T. Pogány Jankával, Len-
gyellel, Stollal és Berenggel a fő-
szerepekben, mérsékelt helyárak
mellett.

— Nagy nő, — Blaha emlékün-
nep. Vasárnap délután fél 3-kor
Zöldhelyi Annával a címszerepben
a Nagy nő operett kerül színre a
legjobb szereposztásban. Fél 6-kor
megismétli a színház a nagysikerű
Blaha ünnepet, amely a nagyvá-
rad magyarságnak kegyeletét van
hivatva leróni a legnagyobb ma-
gyar színésznek elhunytá iránt. A
Blaha ünnep műsora ugyanaz,
mint először volt.

— Alexandra. A színpadon se-
rényen folynak a próbák az idei
szezonn legnagyobb operett sláger-
jéből az Alexandrából, amely
Amerikában és Budapesten is
százánál több előadást ért meg ed-
dig. Az operett főszerepeit Zöld-

helyi Anna, Bellák Aranka, Toma-
pa, Páger, Stoll, Sós és Gróf ját-
sszák. Mialatt a színpadon a pró-
bák folynak a legerényebb mun-
ka folyik a szabó műhelyekben,
ahol a szebbnél-szebb kosztümök,
orosz és illir egyenruhák készül-
nek, míg az asztalos műhelyben es
a díszletfestőteremben a legszebb
és legstilisosabb díszletekről gon-
doskodnak. Az előadást Gróf
László rendezi.

Heyman szinkör

Csütörtök: Amor hercegnője,
Dráma 7 felvonásban. Főszerep-
ben: Olga Cehova.

Péntek: Amor hercegnője. Drá-
ma 7 felvonásban. Főszerepben
Olga Cehova.

Szombat: Pascal élete. I rész.
Főszerepben: Iván Mosjoukin.

Vasárnap: Pascal élete I. rész.
Főszerepben: Iván Mosjoukin.

Hétfő: Pascal élete I. rész. Fő-
szerepben: Iván Mosjoukin.

Kedd: Pascal élete II. rész. Fő-
szerepben: Iván Mosjoukin.

Szerda: Pascal élete II. rész.
Főszerepben: Iván Mosjoukin.

Csütörtök: Pascal élete II. rész.
Főszerepben: Iván Mosjoukin.

= Amor hercegnője ma esti
műsoron megy először. Fősze-
repben a nagyszerű filmstar
Olga Cehova. Jön: Pascal két
élete. Főszerepben: Iván Mos-
joukin. A film két részben
megy.

Takarékos háztartásban

egy erős, kiadós, amel-
lett zamatos kávépótlék
kiválasztása nagy szere-
pet játszik. Okosan szá-
mító háziasszonyok már
rég belátták, hogy a rég-
óta bevált Franck* há-
lás, megbízható kávé-
pótlék.

* a kávédarálással.

1546 - S

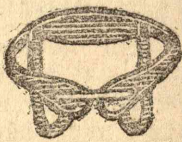
Kepes Elek

orvosi kötszerész, Sas-passa 20.

Saját készítményű

sérvkötők, haskötők,

gummi-
harisnyák,
speciális köt-
szerek, női és
férfi övszerek

KULFOLD

Letartóztatták a frankhamisítás titokzatos főszereplőjét

Hallatlan botrányok a magyar nemzetgyűlésen a készülő tüntetések miatt

A Vázsonyi elleni merénylet újabb szenzációi

— Budapesti tudósítók távirata —

A magyar nemzetgyűlés tegnap esti ülésén tizenhárom interpellációt jegyeztek be, a legtöbbet a Bethlen miniszterelnök mellett tervezett tüntető felvonulással kapcsolatban. — Megállapítható, hogy ezideig még nem jelentették be a terv megvalósítását a hatóságoknak, viszont a baloldali pártok felvonulását a rendőrség nem engedélyezi.

Az ülésen olyan viharos jelenetek játszódtak le, amilyenre régen volt példa a parlamentben. Pillanatokon múlt, hogy a képviselők tettelegességre nem vetemedtek.

Az ülés elején a mentelmi bizottság nevében Dabasi Halász Móric tett jelentést a Vázsonyiért intézett inzultusról. Elmondotta, hogy a mentelmi bizottság kihallgatta Vázsonyit, átvizsgálta a törvényszék jelentését és megállapította, hogy a két merénylet a Vázsonyi körül csoportosuló tömegre fogta rá pisztolyait.

A mentelmi bizottság megállapította, hogy Vázsonyit inzultus érte, amely alkamas arra, hogy megfélemlítse a képviselőt a frankbizottságban viselt tagsági működésében. Ezért javasolja, utasítsa a nemzetgyűlést az igazságügyminisztert tegyen intézkedéseket a bíróságnál az ügy letárgyalására.

A nemzetgyűlés a javaslatot el fogadta.

Ezután Rassay Károly terjeszti elő interpellációját, tizenöt perccel meghosszabbított idő alatt.

— Az a megállapítás — mondotta — hogy a frankhamisítás közönséges bűncselekmény, régen túlhaladott álláspont. Súlyos, komoly kihatású ügygyel állunk szemben, amely a nemzet életgyökereit érinti.

Trianon óta nem volt ekkora szerencsétlenség. A nemzetben, amely saját vére hullásában fetreng, nincs elég erő, hogy megteremtse a belső Locomotort.

Hiszem, hogy ezeknek a szomorú állapotoknak oka az a körülmény, hogy az igazságot ma újra szembe állítják a haza és kereszténység gondolatával. Visszatérítik, hogy az államfő személye iránti érzelmeket úgy állítják be, mint választó vonalat egyesek és pártok között. Ez tolatkodó lojalitás. Hiszen minden oldalról megnyitva, az elhatározás, hogy az államfő személye az ügyből kikapcsolassék.

Megdöbbenéssel látom, hogy a hazafias fondorlat, az államfő személyével folyó játék újra kezdődik. Amikor ezek a kérdések áttörnek a földes korlátok és az utcán

akarnak érvényesülni, ennek ellene kell szegülni.

Az utca állásfoglalása veszedelmes. Az utca állásfoglalását látom Vázsonyi tegnapi inzultálásában. Először hallettem, hogy Bethlen politikája mellett szimpátia tüntetést akarnak rendezni.

Rakovszky István közbeszólt: És Teleky mellett!

Bethlen István miniszterelnök: Gyanúsítani tudnak, alaposan megvizsgálták!

Rassay folytatja: Később arról értesültem, hogy csupán a kormányzó mellett akarnak tüntetni. Felvonulnak a miniszterelnök előtt és memorandumot adnak át gróf Bethlennek.

Kifogásolom az utca mozgósítását. Flagrális megsértése ez az állami életünknek, hogy társadalmi, nem politizáló egyesületeket politikai célokra akarnak felhasználni. Gazdasági,

bel és külpolitikai helyzetünkben ilyen felvonulás katasztrófa volna. Az első utcai összeütközés gazdasági életünk halálát jelentené.

Kérem a miniszterelnököt, nyugtassa meg az országot és a közvéleményt, hogy semmiféle utcai megmozdulást nem engedélyez, hanem az ügyet a bíróság, törvényhozás és az államfő, szóval a törvényes fórumok elé viszi. (Általános helyeslés.)

Pakots József a következő felszólaló. Nem hiszi, hogy gróf Bethlen hozzájárulna ilyen felvonuláshoz, amely az egész nemzetet beleviszi a frankügybe.

Csontos közbekiált: Önök piszkolták be Magyarországot az egész világ előtt.

Pakots folytatja: Ilyen utcai felvonulás kiszámíthatatlan következményekkel járna. Kéri a kormányt akadályozza ezt meg.

Változtassák meg az államformát

Ezután Kiss Menyhért intéz kérdést a kormányhoz, mikor rendeli el a népszavazást az államformára nézve.

Bethlen miniszterelnök felolvassa az idevonatkozó törvénycikket, amely szerint a nemzet az eddigi államformát változtatlanul megtartja, a királyi szék betöltését későbbre halasztja.

Peyer Károly szocialista képviselő a tüntetés ügyében interpellál. Állítja, hogy vidéken a hivatal főnökök szöktetik fel a tisztviselőket a tüntetésben való részvételre és utazási szabadjegyeket adnak számukra. A kormányzó személyét senki sem akarja az ügybe bevonni, viszont ilyen tüntetésekkel őt is bekapcsolják. A népnek az üggyhez semmi köze,

a tüntetés bennünket ellentétetése kényszerít. A kormány felelőssége a frankügyben meg van állapítva. Magyarországon munkássága és polgársága elítéli a frankhamisítást.

Bethlen miniszterelnök mind a három interpellációra egyben válaszol.

— Ezideig — mondotta — sehonnan a felvonulásra a belügyminiszterhez beadvány nem érkezett, csak a szocialistáktól. Szóval éppen azok a képviselők tiltakoznak a felvonulás engedélyezése

ellen, akiknek pártja azt kéri. Nincs tudomásom arról, hogy hivatalosan presszionáltak volna valakit a felvonulásra.

Mindig elleneztem a politikának az utcára való kivételét, ilyet nem engedélyezek. A nemzetgyűlés dönt a kormány felelőssége ügyében. Máskepen áll azonban a dolog a legfelsőbb magyar hellyel. Azért kell megengednem ezt a tüntetést, mert a társadalomnak joga van, hogy méltóságterjesztésben nyilvánítsa bizalmát és hódolatát az államfő személye iránt. A rend fenntartásáról a kormány gondoskodik.

Nem mi vontuk bele a politikába a kormányzó személyét, hanem most érik meg a külföldön a gyümölcse annak a propagandának, amit egyesek elvetettek.

(Helyeslés a kormánypárton, zaj a baloldalon.)

Bethlen folytatja: A felelősséget ezekért leghatározottabban visszahárítom azokra a padokra, ahonnan a gyanúsítások éveken keresztül elhangzottak. Ma is azt mondta az egyik képviselő, hogy titkos kezek fogták le a frankhamisítási ügyben a vizsgálatot. Ez ellen a leghatározottabban tiltakozom. Megállapítom, hogy sohasem követelték a börtönben ülő főtettesek lefogását.

Kitör a botrány

A miniszterelnök a baloldali padok felé mutatva emelt hangon a következőket mondja:

A képviselő uraknak könnyű lett volna a külföldi lapokban megjelent támadásokat lefuvatni...

Peyer Károly indulatosan a miniszterelnök felé: Ez az Ön aljassága! Óriási vihar tör ki Peyer közbeszólására. A

kormánypárti képviselők felugrának helyeikről és kórusban kiáltják Peyer felé: Micsoda beszéd ez? Semmirevaló pimasz, csirkefogó, gazember. Urbanics és Hedri képviselők versenyt kiáltanak Peyer felé, majd hirtelen kiugrának helyeikről és fenyegető magatartással sietnek a szocialisták felé, ahonnan Propper és Peyer képviselők előre ug-

ranak a támadók felé. Kevésen mulik, hogy tettelegességre nem kerül a sor. Propper tetőfölgák. Vass miniszterelnök helyettes és Karáfiat képviselők vetik közbe magukat. Az elnök a nagy zajban felfüggeszti az ülést.

Öt perc múlva újból megnyitják az ülést és Bethlen miniszterelnök emelkedik szólásra:

Azt akartam mondani, hogy a külföldi szocialista lapokban, első sorban franciaországi lapokban jelennek meg ezek a támadások. Önök velük összeköttetésben vannak, cáfolat után már régen visszautasíthatnák volna a támadásokat, de nem tették. Ezután felolvassa a Temps cikkét, amely Budapestről keltezte közli, hogy Bethlen miniszterelnök a fajvédők mellé állott, akik vasárnap felvonulást rendeznek felfegyverzett, zárt sorokban.

Ha a kormány elleni támadások nem szűnnek meg, jobb oldali diktatúra veszi kezébe a hatalmat. Bethlent figyelmeztették — írja a Temps — ha nem tájékoztatja a közvéleményt, akkor megismertetik a világgal a frankügy hátterét. Ez hatott, Bethlen lefújta a tüntetést.

Csatlakozzék mindenki!

Bethlen folytatja: Eddig szól a közlemény. Bizonyára nem mi küldtük. Számszámra jelenik meg ilyen és senki sem dementálja. A felelősség Önöket terheli.

Az elnök Peyer Károlyt a mentelmi bizottság elé utasítja Bethlen miniszterelnökkel szemben használt kifejezéseiért.

Rassay Károly válaszol gróf Bethlennek és kijelenti, szerinte a hódolatnak nincs szüksége arra, hogy tüntető felvonulásba jelentkezzen. A tüntetés gondolata elejtendő. Bethlen válasza nem nyugtatta meg.

Pakots József kijelenti, hogy a titkos kezekről szóló célzásokra csak a frankbizottság jelentése után fog nyilatkozni.

Peyer Károly válaszolt Bethlen azon állításaira, hogy a szocialdemokratáknak módjuk lett volna külföldi befolyásukat érvényesíteni. Erre az a válasza, hogy Bethlen álláspontját

helyesen foglalta össze az ellenzéki blokk nyilatkozata, amikor állításairól kijelentette, hogy azok egy megszorult ember hazudozásai. Erre a kijelentésre a vihar újból kitör, az elnök ismét mentelmi bizottság elé utasítja Peyert.

Bethlen miniszterelnök újból felszólal: Peyer sorozatos támadásaival nem akadályozhat meg abban, hogy a véleményemet nyíltan el ne mondjam. Semmiféle terrornak nem engedek. Ismétleten kijelentem, hogy a szocialdemokraták közbeléphetnének a külföldi szocialista sajtóban. Végül kijelentem, hogy nem ejttem el a tüntető felvonulás gondolatát mikor még a kérdés sincs előttem.

Méltóztassék csatlakozni hozzá, akkor az egész nemzet képviselve lesz és valóban olyan impozáns megnyilvánulása lesz az egész nemzetnek, amelyet én boldogan látnék. (Nagy zaj a szocialistáknál.)

Már az első naptól kezdve ke-
restem az érintkezést az ellenzékkel, egyszer már látni véltem, hogy létre jön a meggyőzés, de az-

tán felborult minden.

A Ház nagy többsége a miniszterelnök választát tudomásul veszi a többi interpelláció elmondását, elhalasztják.

Vallanak Vázsonyi merénylet

A budapesti rendőrség Vázsonyi merényleténél tegnap házkutatást tartott.

Vannay lakásán feljegyzéseket találtak, köztük egy névsort is. A nevek közül kilencet délutánra beidézték, hogy megállapít-

sák, volt-e valami összeköttetésük a merényletével.

Vannayt és Molnárt délelőtt újból kihallgatták, ismét kijelentették, hogy Vázsonyi ellen nem akartak merényletet elkövetni, csupán inzultálni akarták. Tanúkkal igazolták, hogy az inzultus ideje alatt egyikük sem rántott fegyvert. A főkapitányság hivatalosan jelenti, hogy Vitéz Vannay László és Molnár Ferencet, Vázsonyi támadóit hatóság elleni erőszak címén előzetes letartóztatásba helyezték.

A berlini rendőrség elfogta a rejtélyes Schulzet

A frankhamisítási ügy meglepő fejleményei

Berlinből jelenti a Wolf-ügynökség: A

rendőrség tegnap kinyomozta Schulze tartózkodási helyét és megerősített őrséggel körülzártá azt, erre Schulze tegnap este önként jelentkezett. A rendőrségi kihallgatás alkalmával előadta, hogy Windischgraetz 1923-ban felszólította őt, hogy szakértői szempontból segítsen a frankhamisításnál, a melynek hátterében politikai és hazafias célok vannak. Windischgraetz tudomására hozta akkor, hogy a magyar kormány és az összes hivatalos hatóságok támogatják a tervet.

Ezt ő elhitte, mert látta, hogy Nádosy benne volt a dologban, azonkívül a próbanyomatok a térképészeti intézetből származtak. Később már belátta, hogy a kormány és a hivatalos hatóságok nem állnak az akció mögött, ezért

1923-ban meg akart szökni Budapestről Windischgraetz és Nádosy elől, azonban ezek visszatartották. Előadta, hogy közreműködése idejében pénzhamisítványokat nem állítottak elő, csak fényképfelvételek történtek.

Schulze vallomásai nem mindenben felelnek meg a valóságnak, mert lakásadónője állítása szerint még 1924-ben is összeköttetésben állott Windischgraetzzel, aki ezután is meglátogatta. A berlini rendőrség Schulzét letartóztatta.

A berlini rendőrség a Schulze vallomásából arra következtet, hogy Schulz csak alárendelt szerepet játszott a frankhamisításban és nem volt sem értelmi szerző, sem összekötőszerv a magyarországi bankjegyhamisítók és németországi fajtársaikkal.

Gróf Teleki Pál beismeri, hogy tudott a frankhamisításról

Ismeretes, hogy Teleki Pál gróf a rendőrségen, valamint a parlamenti bizottságban a franküggyel kapcsolatban vallomást tett, illetve felvilágosításokat adott. Minthogy ezzel kapcsolatban egyes lapok a bel- és külföldön téves híreket hoztak forgalomba a Magyar Távirati Róda útján Teleki Pál a következőket mondotta:

— A frankhamisítási ügyről semmi közöm. Arról semmit sem tudtam.

Mintegy negyedfél éve hallottam részben hasonló tervről, amelyet Windischgraetz nekem mint nyomdai térképészeti körökkel állandóan érintkezőnek adott elő. Az előadásból semmi konkrétumot nem tudtam kivenni.

Miniszterelnök koromban sok dolgom volt fantasztikus, megfontolatlan tervekkel, amelyeket mindig sikerült leszerelnem.

Az említett tervet veszélyesnek

tartottam, mert Windischgraetz kijelentette, hogy két-három frankutánzásra alkalmas köve van. Szükségesnek láttam megvizsgáltatni, vajjon az ügy a tervezetesen stádiumában van-e vagy pedig a kivitelt veszedelmesebb fázisába jutott.

Felkértem Gerő Lászlót — folytatja Teleki gróf — akit kifünő szakembernek, teljesen megbízható tisztviselőnek ismertem, hogy Windischgraetz eszközeit vizsgálja meg, de a technikai részleteket semmiféle tárgyalásba ne bocsájtkozzék Windischgraetzzel.

Célnak azaz a terv megakadályozásának érdekében Windischgraetzzel csak a Gerő-féle vizsgálat után tartottam helyesnek közölni, hogy a tervet elítélem, Gerőt, a ki közölte velem, hogy Windischgraetz eszközei a frankhamisításra teljesen alkalmatlanok, óva intettem, hogy Windischgraetz-cel s azokkal akikkel az ügyben érintkezett a jövőben bármiféle összeköttetést tartson fenn.

A rendőrhatalóságot és Nádosy országos főkapitányt is informáltam a tervről, amelyet veszélyesnek ismertem el.

A pesti főkapitányság közli, hogy valótlank azok a laphiresztések, mintha Gerő Teleki Pál gróftól cigarettát tárcát kapott volna „Az ezermesternek” szóló dedikációval.

Ingyen napok a Hegedüs Hirlapirodában

A Hegedüs Hirlapiroda letébe helyez március 1-én a királyi közjegyzőnél egy lezárt és lepecsételt borítékot, amely hétköznapi egy dátumot tartalmaz 1926. évi március 4 és 15 között.

Aki a Hegedüs Hirlapirodában március 4. és 15. között vásárol (vasuti jegy és villamos bérletjegy kivételével) bármit azon a napon, amely napnak a dátuma a borítékon e lvan helyezve, a vásárolt áruért lefizetett pénzt, teljes egészében visszakapja, március 16-án, a boríték felbontása után.

Március 4 és 15 közötti napokon mindenki kap egy nyugtá-blokkot a készpénz vásárlásról, ezen rajta van a vásárlás összege és napja. Mindazok, akik oly szerencsések, hogy azon a napon vásároltak, amely nap az előzetesen lepecsételt és a közjegyzőnél elhelyezett borítékban áll, e nyugtáblokk elejében pénzüket hiánytalanul visszakapják úgy, hogy szükségleteiket abszolút ingyen szerezték be.

Teljesen ingyen vásárolhat tehát bárki március 4 és 15 között — ha véletlenül eltalálja a szerencsés napot —

1. Szépirodalmi és ifjúsági könyveket;
2. Divatlapokat és kézimunkalapokat;
3. Kottákat;
4. Gramofonokat;
5. Gramofonlemezeket;
6. Doboz-levélpapírokat.

Teljesen ingyen fizethet előugonnan a

7. Kölcseyönyvtára (akármennyi időre);
8. Zenemű kölcsöntár;
9. a „Nagyvárad” politikai napilapra (akár egy esztendőre is).

Teljesen ingyen adhat felhirdetést készpénz ellenében

10. a Nagyvárad Estilap és
11. a Nagyvárad számára.
12. Teljesen költségmentesen szerezhethi be utlevél-vizumát (az illetéken kívül).

Jöjjön tehát mindenki március 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13 és 15. napokon (vagyis a vásárlások kivételével) és ha szerencséje van, teljesen ingyen vásárolhat, ingyen fizethet elő könyvtára, újságra, ingyen hirdethet Nagyvárad két legjobb napilapjában és az illetéken felül nem kell semmit fizetnie az utlevél-vizum költségeiért.

* Hogy állnak a községi listák. Bihar megye prefekturájára ma a belügyminiszteriumból távirati értesítés érkezett, amely szerint a mai napig 4400 községben és 14 városban, tehát a kerületek felénél többen a liberális, vagy a liberális párttal szövetségben álló lista győzött.

Üdülésre és házra

tavaszi szezonra legjobban ajánlható a legr. 15-én ismét megnyitja

Elena-pansio Abbáziában

Napi pansio 35 ltrától

Felvilágosítást utazásra, vizumozásra vonatkozólag ad a Hegedüs Hirlapiroda Oradea.

Tűzifika

II. osztályu, M. Viteazul Nagypiac-terti telepünkön, az áruaktár mellett, méterenként

330 lejért kapható

Telefon 632.

Nagyvárad Tűzifa és Mésztermelő ri.

MAH-JONG

társaságnak kellemes találkozóhelye a

„BOMBONER”

Cukrászda, B.-dul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) Plebánia palotában 2452

Világhírű operák teljes zongorakivonatal olcsó áron

Beethoven: Fidelio
Bellini: Norma
Bellini: Alvajáró
Bizet: Carmen
Boito: Mefistofeles
Donizetti: Lucia de Lammermoor,
Donizetti: Lucrezia Borgia
Flotow: Martha
Gounod: Faust
Halévy: Zsidónő
Meyerbeer: Hugenották
Meyerbeer: Próféta
Mozart: Don Juan
Poncinelli: Gioconda
Rossini: Othello
Rossini: Semiramis
Rossini: Szevilla borbély
Rossini: Tell Vilmos
Thomas: Mignon
Verdi: Aida
Verdi: Ernani
Verdi: Macbeth
Verdi: Alarcosbál
Verdi: Nabucodonozor
Verdi: Rigoletto
Verdi: Traviata
Verdi: Troubadur
Wagner: Bolygó Hollandi
Wagner: Lohengrin

Kapható a Hegedüs Hirlapirodában

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Olcsó kották. Kiválóatott előadási darabok zongorára

Bach E. Frühlingserwachen	24.-
Bach E. Solleggio	24.-
Badarzewska Gebet einer Jungfrau	24.-
— Das erhörte Gebet	24.-
Balte Zigeunerin Ouverture	36.-
Beethoven Albumblatt für Elise	24.-
— Rondo Capriccioso Op. 129	36.-
— Trauermarsch aus Op. 26.	24.-
— Türkischer Marsch	24.-
Bendel Spinnrädchen	40.-
Bizet Carmen Potpourri	48.-
— Carmen Marsch	24.-
Boieldieu Calif v. Bagdad, Ouv.	40.-
Braungardt Waldesrauschen, Id.	30.-
Chopin Fantasia Impromptu	30.-
— Polonaise Gis-moll	30.-
— Trauermarsch aus Op. 35	24.-
Cramer Le Desir Op. 14	30.-
Cibulka Unter schattigen Kastanien	48.-
— Stefanie Gavotte	40.-
— Liebestraum nach dem Balle	40.-
Délibes Coppelia, Walzer	24.-
Délibes Naisia Valse	40.-
— Pizzicati Sylvia	40.-
Dussek La Matinée Rondo	30.-
Feldman Egyptische Nächte Walzer	36.-
Gobbaerts Tramway Galopp op. 57	40.-
Gold und Silber Walzer	30.-
Gorodinsky Nocturno	40.-
— Scherzo	40.-
Gounod Ave Maria	36.-
Hatikvah Jüdische Text	25.-
Ivanovici Donauwellen Walzer	24.-
Jauner Valse Triste	36.-
Jensen Die Mühle Op. 17. No. 3.	24.-
Käler Lustspiel Ouverture op. 108	48.-
Ketterer Silberfischen op. 21.	36.-
Kjerulf Wiegenlied op. 4. No. 3.	24.-
Lange Edelweiss Idylle op. 31.	36.-
— Blumenlied	36.-
Langer Grossväterchen	36.-
Lefebure-Wely Kloster Glocken	36.-
Liszt Campanella	36.-
— Rossignol	36.-
Löwe Die Uhr	36.-
Mendelssohn Rondo Capriccioso	36.-
— Frühlings- und Gondellied	24.-
— Hochzeitsmarsch	24.-
— Kol nidre	30.-
Meyerbeer Krönungsmarsch	24.-
Mozart Menuett favori	24.-
Nador Märchenland 2. Fuzet á	48.-
Nebbling Die Spieldose	30.-
Nelly Voix de ciel. Himmelsruf	40.-
Oesten Alpe glöckchen	30.-
— Alpenglüh	30.-
— Kinderträume	60.-
— Maiblümchen	60.-
— Oberons Zaubernhorn	40.-
Offenbach Barcarolle a. Hoffmann	36.-
Rachmaninoff Polichinelle	40.-
Raff Cavatino Op. 85. Nr. 3.	24.-
Richards Voglein Abendlied	24.-
— Das Echo von Luzern	24.-
Rossas Über den Weilen, Walzer	24.-
Rubinstein Deux melodies Op. 3	24.-
— Trot de Cavaleria	40.-
Schätz Reproches d'Amour	48.-
Schubert Ave Maria, mit Text	24.-
— Ständchen, mit Text	24.-
— Zwei Scherzo	24.-
— Die Forelle	40.-
Schumann Träumerei u. Abendl.	24.-
Simon Berceuse	24.-
Smit Fleurs de Mai	36.-
— Chanson Russe	36.-
Schmith Sidney Tarantella Op. 8.	36.-
Szkladányi Hänsel und Gretel	36.-
— Lustige Zwerge	36.-
— Morgengruss	36.-
Streabbog Do re mi fa	24.-
Tschaikovsky Barcarolle	24.-
— Chanson triste	24.-
— Chant sans paroles	24.-
— Romanze	24.-
Vajna Chanson sans paroles	36.-
Weber Aufforderung zum Tanz	40.-
— Perpetuum mobile Op. 24.	40.-
— Polacca brillante, Op. 72	40.-
Yradier La Paloma, mit Text	42.-
Jungman Heimweh	24.-

Kaphalók
a Hegedüs Hirlapírodában
Ugyanczok a kották kölcsönvehetők a zenemű-kölcsöntarbol.

Freund Benjámín ékszerész üzletét

kényszerűségből ideiglenesen Saguna (Kapucinus)-utca 16. alá helyezte át. Órák, ékszert, látszert leszállított árban árusít. Aranyat, ezüstöt, briliántot magas árban vesz. 2212

APRÓ HIRDETÉSEK

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk — Minden szó hirdetési ára 4 lei. — Vastagabb betűvel 8 lei. — A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szóig 40 lei. — A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetést, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, azt minden egyes esetben megváltoztassa, illetve helyesbítse

Állást keresőknek 50% engedményt ad az ESTILAP

ALKALMAZÁS

ALLANDÓ munkára törekvő szorgalmas férfi munkást keres a Suniöld szekrényipárgyár Béke-utca 1. Csak olyanok ajánlkozzanak, kik állandó megélhetést keresnek.

DÉLUTANI mellékfoglalkozást keres délután 3 órától 8-ig két intelligens fiatalember. Szíves megkereséseket „Megbízható munkások” címen a Hegedüs Hirlapírodába kérünk.

FŐZŐNŐ perfect, ki tésztákat, előételeket önállóan készít, Abázia penzióba felvétetik. Cím Hegedüs Hirlapírodában. 953

ESTILAP árusításra egy jobb fiú felvétetik. Ferdinánd király (Rákóczi) ut 59. szám előtti újság-árusító bódé.

PERFECT román, magyar gép-és gyorsíró keres a Biharmegyei Takarékpénzár. 958

KÖZÉPKORU izr. házvezetőnőt keresek idősebb magános hölgyhöz. Cím: Gross: Vulcan József (Nagy Sándor) utca 11. 956

KEZDŐ gépirónőt felvesz ügyvédi irodába és egy német kisasszonyt, dr. Feldmann, Mária királyné (Bémer) tér 3. 957

6 éves fiamhoz délutánra intelligens tanítót vagy nevelőnőt keresek március 1-re, Jorga Mildós (Zölfa) utca 1. Barnáné. 955

SZAKACSNET keres elsejére Friedländer Ernőné, Károly herceg (Szilágyi Dezső) utca 6. II. em. 955

Tegye el a febr. 16

17
18
19
20
21
22
23-iki

lapokat. Nyerhet egy szép tavaszi férfiöltönyt **HACKMAYER** férfiszabó szalonjából.

Fehérnemű szalon

Str. Princul Carol Szilágyi Dezső-u. 12.
Csipke beendлизést legolcsóbban vállalom.
Krauszné

Ha jó könyvet akar vásárolni, vegye ki a Hegedüs Hirlapíroda kölcsön-könyvtárából a következő könyveket:

Földi: Valakit szereini kell — 28
A mai lélek problémáinak vívdásainak bravuros írja vilamos feszültséggel és erővel telt kisebb regényeit gyűjtötte össze ebben a kötetben.

Kodolányi: Börtön — — — 28
A kemény, rögös magyar földből hajtott ki ez a regény, hatalmas erővel rajzolt paraszta alakjain át a föld szívét éreztük dobogni.

Josef Conrad: Az arany nyíl — 24
Őserejü szenvedélyek viharzása s az írás páratlan művészete, a cselekmény bonyolításának finom egyéni varázsa s a szóabszolút hatalma avatják ezt a kalandorregényt benső négy eleményé.

Marguerite: Lerbier kisasszony regényelete — — — — — 6

A regény hősnője egy fiatal lány, aki bűnbe esik, de a bűnös életben nem érzi jól magát. Sok csalódás és szenvedés után visszatér a rendes életbe, megtalálja a békességet s a szívet, amelyet hiába keresett másutt.

Leon Frapie: Leányosság — — — 21
Haukland: Ol-Yörgen az élet királya — — — — — 23

Egy fiatal ember őszinte gondolatait, érzéseit és cselekedeteit írja meg e kötetben a szerző.

BUTOROK

gyári áron kaphatók a legolcsóbbtól a legolcsóbbig

Steiner bulorgyárosnál

Avram Iancu (Kossuth) utca a volt Faragó börtön mellett

Registru Special 15L
Registru Personal 15L
Lista de vânzare 15L
hitelesítve

SONNENFELD

papíráruházában
ORADEA

Sonnenfeld Adolf-nyomda r. 1.